

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
w Spółdzielczym Banku Ludowym w Kępnie
według stanu na 31.12.2019 roku**

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Spółdzielczego Banku Ludowego w Kępnie z siedzibą w Kępnie, ul. Piotra Wawrzyniaka 20.

Wg stanu na 31.12.2019 roku Spółdzielczy Bank Ludowy w Kępnie prowadził działalność w następujących jednostkach organizacyjnych:

- Centrala Banku w Kępnie ul. Piotra Wawrzyniaka 20,
- Oddział w Kępnie ul. Piotra Wawrzyniaka 20,
- Oddział w Baranowie ul. Rynek 12,
- Oddział w Bolesławcu ul. Kościuszki 9,
- Oddział w Bralinie ul. Namysłowska 2,
- Oddział w Doruchowie ul. Ostrzeszowska 3,
- Oddział w Kobylej Górze ul. Pl. Wiosny Ludów 1,
- Oddział w Łęce Opatowskiej ul. Akacyjowa 4,
- Oddział w Łubnicach ul. Sikorskiego 102,
- Oddział w Ostrzeszowie ul. Zamkowa 18,
- Oddział w Perzowie ul. Perzów 85,
- Oddział w Rychtalu ul. Namysłowska 5,
- Oddział w Trzciniicy ul. Jana Pawła II 47 B,

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Udziały w Banku Zrzeszającym	2.594.100,00 zł	Działalność finansowa	Nie pomniejsza
Udziały w TUV Concordia	2.400,00 zł	Działalność ubezpieczeniowa	Nie pomniejsza
Udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB-Banku	1.000,00 zł	System Ochrony	Nie pomniejsza

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

- 1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)
  1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:
    - 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
    - 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
    - 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych¹ w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 2%.
    - 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych² od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 35%;
    - 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.
  2. Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:
    - 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
    - 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;
    - 3) budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji;
  3. Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:
    - 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
    - 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
    - 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym niż 3% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;

¹Według wartości bilansowej brutto.

²Według wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek.

- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80% ich udziału w portfelu kredytowym.

4. Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 2,5% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 8% ich udziału w portfelu kredytowym.

2) Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrz bankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,

- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej;

5) Ryzyko kapitałowe

1. Bank zobowiązany jest do utrzymywania:

- 1) kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
- 2) Sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
  - a) kapitał regulacyjny,
  - b) kapitał wewnętrzny;
- 3) Współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego:
  - a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 4,5%,
  - b) współczynnik kapitału Tier I – 6%,
  - c) łączny współczynnik kapitałowy – 8%.

1. Po uwzględnieniu buforu kapitałowego: zabezpieczającego i ryzyka systemowego oraz okresów przejściowych a także dodatkowego bufora dla łącznego współczynnika kapitałowego Bank powinien posiadać współczynniki kapitałowe, o których mowa w ust.1 na poziomie:

- 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I: w 2019 – 10%;
- 2) współczynnik kapitału Tier I: w 2019 – 11,5%;
- 3) łączny współczynnik kapitałowy: w 2019 – 14,5%.

2. Dodatkowo, poszczególne poziomy współczynników są powiększane o bufor antycykliczny. (wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0%; wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez MF w drodze Rozporządzenia)
3. W przypadku nie spełnienia współczynników kapitałowych powiększonych o bufor zabezpieczający, antycykliczny oraz ryzyka systemowego, (np. w 2019 roku są to poziomy: współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 10%, współczynnik kapitału Tier I – 11,5%, łączny współczynnik kapitałowy – 14,5%) Bank przygotowuje plan ochrony kapitału, który przedstawia Komisji Nadzoru Finansowego w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym stwierdził, że nie spełnia tego wymogu.
4. Plan ochrony kapitału obejmuje:
  - 1) przewidywane przychody i wydatki oraz prognozowany bilans;
  - 2) środki mające na celu podwyższenie współczynników kapitałowych;
  - 3) plan podwyższenia funduszy własnych w celu podwyższenia współczynników kapitałowych do wymaganego poziomu i przewidywany okres, w jakim to nastąpi.

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 3) i ust. 3;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 2) i ust. 3;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1) i ust. 3;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 90%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 10%; (poziom ten trzeba obliczyć według wzoru: $\frac{1}{12,5 * \text{wskaźnikokreślonywpkt6}}$)
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 80% kapitału Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 1% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku; (wprowadzono limit wynikający z Umowy Systemu Ochrony)
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3), 4) i 5);

- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego; (zapis został wprowadzony w związku z zakazem wielokrotnego wykorzystywania składników funduszy własnych, co wynika bezpośrednio z zapisów art. 113 ust. 7 CRR oraz warunku KNF wydanego przy decyzji uznania Systemu Ochrony);
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL

6) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi ;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
  - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
  - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
  - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
  - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

1. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:
  - 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
  - 2) na drugi poziom składa się:
    - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a)”);
    - b) działalność komórki do spraw zgodności;
  - 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.
2. Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w lit. a) jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.
3. Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach poziomu wymienionego w ust. 1:

pkt 1) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- a) Zespół Organizacyjno- Kadrowy,
- b) Stanowisko Głównego Księgowego,
- c) Wydział Finansowo- Księgowy,
- d) Stanowisko ds. Sprawozdawczości,
- e) Zespół Wsparcia Sprzedaży,
- f) Stanowisko Informatyczne,
- g) Oddziały i filie;

pkt 2) lit. a) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- a) Zespół Kredytowy,
- b) Zespół Ryzyk Bankowych,
- c) Stanowisko ds. monitoringu, restrukturyzacji i windykacji,
- d) Zespół Kontroli Wewnętrznej

pkt 2) lit. b) funkcjonuje komórka ds. ryzyka braku zgodności.

4. Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie o którym mowa w lit. a) wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka.
5. Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:
  - 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziomu ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
  - 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
  - 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
  - 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
  - 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
  - 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
  - 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, o których mowa w § 8, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w §6 ust.1 pkt 2

- lit a);
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;

ponadto:

zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka.

6. Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 5) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 6) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 7) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 8) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;

ponadto:

Zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków oraz:

- 1) na pierwszym poziomie;
- 2) na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w §6 ust.1 pkt 2 lit a), przy czym nadzór nad tym poziomem przypisany jest Prezesowi Zarządu.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez

realizację celów zawartych w niniejszej strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komitety - ALCO, Komitet Kredytowy realizują zadania opisane w ich regulaminach funkcjonowania.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

W ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wraz ze zmianami

Na proces zarządzania ryzykiem portfela kredytowego składa się:

- 1) Ustalenie pożądanej struktury portfela kredytowego;
- 2) Zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji ryzyka kredytowego;
- 3) Wprowadzenie mechanizmów ograniczających ryzyko kredytowe w tych obszarach, w których posiadanie przez Bank nadmiernych koncentracji (podmiotowych, branżowych, geograficznych) wynika ze specyfikacji prowadzonej działalności;
- 4) Identyfikacja i pomiar ryzyka poprzez:
  - a) ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
  - b) ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
  - c) ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
  - d) ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
  - e) ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
  - f) monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
  - g) analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
  - h) analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
  - i) ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
  - j) przeprowadzaniu testów warunków skrajnych;
- 5) monitorowanie i kontrola stopnia wykorzystania wprowadzonych limitów;
- 6) monitorowanie skuteczności działań windykacyjnych oraz restrukturyzacyjnych;

- 7) ustalenie adekwatnego do potrzeb systemu informacji zarządczej;
- 8) stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych poprzez:
  - a) opracowanie i przyjęcie do stosowania procedur służących zarządzaniu ryzykiem wynikającym z określonych portfeli kredytowych, w tym dotyczących:
    - zarządzania ryzykiem koncentracji,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji detalicznych,
  - b) stosowanie limitów koncentracji zaangażowań,
  - c) badanie stopnia przestrzegania wprowadzonych limitów i standardów postępowania (funkcja kontroli).

W przypadku wystąpienia wzrostu poziomu ryzyka w portfelu kredytowym Bank identyfikuje przyczynę.

Po zidentyfikowaniu przyczyn wzrostu poziomu ryzyka Bank powinien rozważyć podjęcie następujących działań:

- 1) ograniczenie kwoty zaangażowań poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów;
- 2) ograniczenie skali całej akcji kredytowej Banku lub w odniesieniu do wybranych oddziałów, produktów, grupy klientów;
- 3) zwiększenie stopnia adekwatności zabezpieczeń;
- 4) restrukturyzowanie zadłużenia;
- 5) doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej;
- 6) zweryfikowanie polityki kredytowej;
- 7) podejmowanie innych zindywidualizowanych działań zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

Maksymalny poziom koncentracji w jednorodny instrument finansowy:

L. p.	Rodzaj jednorodnego instrumentu finansowego – wartość ekspozycji	Limit koncentracji w jednorodny instrument finansowy w odniesieniu do uznanego kapitału
1	Kredyty obrotowe	250%
2	Kredyty w rachunku bieżącym	150%
3	Limit w ROR	10%
4	Kredyty inwestycyjne o ter. zapadalności do 10lat	150%
5	Kredyty inwestycyjne o ter. zapadalności pow. 10lat	250%
6	Kredyty na cele konsumpcyjne	50%
7	Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	150%
8	Kredyty na nieruchomości komercyjnej i poz. kred. hipoteczne	50%
9	Udzielone zobowiązania pozabilansowe	100%
10	Inne należności: Kredyty pod obserwacją	10%
11	Inne: Kredyty zagrożone (limit do portfela kredytowego)	2%
12	Zaangażowanie kapitałowe	15%

1. W celu ograniczania ryzyka całego portfela kredytowego Bank zgodnie z zaleceniami KNF ustalił dodatkowe limity:

- 1) Maksymalna wartość portfela kredytowego w stosunku do sumy bilansowej **70%**
- 2) Maksymalna wartość portfela kredytowego w stosunku do funduszy własnych **700%**
- 3) Maksymalna wartość portfela kredytowego w stosunku do depozytów **80%**

2. Maksymalne kwoty jednostkowe:

L. p.	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalna kwota jednostkowa (w tys. zł)
1	Kredyt na działalność gospodarczą	3500
2	Kredyt preferencyjny na finansowanie działalności rolniczej i przetwórstwa rolno – spożywczego:	
	- gospodarstwo rolne	2000
	- działły specjalne produkcji rolnej	2000
	- przetwórstwo rolno-spożywcze	2000
3	Kredyt konsumpcyjny	255,55
4	Kredyt mieszkaniowy	500
5	Pożyczka hipoteczna	200
6	Kredyt dla JST	4000
7	Gwarancja lub poręczenie udzielone na zlecenie:	
	Podmiotu finansowego	1500
	Podmiotu niefinansowego	1500
	Jednostek Samorządu Terytorialnego	1500

Bank przyjął limit wewnętrzny, określający maksymalny udział ekspozycji kredytowych, w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego³ w portfelu kredytowym ogółem na poziomie 20%.

Limity koncentracji wobec pojedynczego podmiotu lub podmiotów powiązanych:

L.p	Wyszczególnienie	Maksymalna wartość
1.	W jeden podmiot lub podmioty powiązane	20% uznanego kapitału
2.	Wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko	20% kapitału podstawowego Tier I

³ Suma ekspozycji kredytowych oznaczonych słowem "TAK" w kolumnie nr 8 rejestru, o którym mowa w załączniku nr 1.

W Banku zostały ustalone dodatkowe limity na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów:

L.p.	Łączna wartość	Maksymalna wysokość
1	dużych ekspozycji	150% uznanego kapitału
2	istotnych ekspozycji	250% uznanego kapitału
3	znaczącej ekspozycji	600% uznanego kapitału

Limity koncentracji w ten sam sektor gospodarczy oraz wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami

L.p.	Nazwa branży wg PKD	Maksymalna wysokość w odniesieniu do uznanego kapitału
1.	A - rolnictwo, łowiectwo leśnictwo i rybactwo	400 %
2.	A – uprawy rolne inne niż wieloletnie – 01.1	100%
3.	A – chów i hodowla zwierząt – 01.4	100%
4.	A – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana) -01.5	250%
5.	B - górnictwo i wydobywanie	5 %
6.	C - przetwórstwo przemysłowe	50 %
7.	D, E - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	20 %
8.	F - budownictwo	25 %
9.	G - handel hurtowy i detaliczny	10 %
10.	G – handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi	5 %
11.	G – handel hurtowy z wyłączeniem handlu poj. samochodowymi	5 %
12.	G – handel detaliczny z wyłączeniem handlu detal. poj. samoch.	5 %
13.	H, J - transport gospodarka magazynowa i łączność	15 %
14.	I - działalność związana z zakwaterowaniem i usł. gastr.	10 %
15.	K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	15 %
16.	L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1%
17.	M – działalność profesjonalna naukowa i techniczna	1%
18.	O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	120 %
19.	P - edukacja	1 %
20.	Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 %
21.	R, S, N - działalność związana z kulturą, rozrywką, społeczna i indywidualna, pozostała	5 %
22.	T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1 %
23.	U - organizacje i zespoły eksterytorialne	1 %
24.	Inne	15 %

Limity koncentracji w ten sam region geograficzny

L.p.	Nazwa rejonu geograficznego	Maksymalna wysokość
1	Powiat Kępiński	450% uznanego kapitału
2	Powiat Ostrzeszowski	150% uznanego kapitału
3	Powiat Wieruszowski	100% uznanego kapitału

Limity koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia

L.p.	Rodzaj/dostawca zabezpieczenia ⁴	Maksymalna wysokość
	Zabezpieczenia rzeczyste	
1.	Blokada środków pieniężnych	5 % uznanego kapitału
2.	Hipoteka mieszkalna	200% uznanego kapitału
3.	Hipoteka niemieszkalna	300% uznanego kapitału
4.	Hipoteka kaucyjna mieszkalna	10% uznanego kapitału
5.	Hipoteka kaucyjna niemieszkalna	20% uznanego kapitału
6.	Przewłaszczenie rzeczy ruchomej	80% uznanego kapitału
	Zabezpieczenia nierzeczywiste	
1.	Weksel własny	230% uznanego kapitału
2.	Poręczenie wg prawa cywilnego	5% uznanego kapitału
3.	Cesja wierzytelności	30% uznanego kapitału
4.	Poręczenie wekslowe	10% uznanego kapitału
5.	Inne formy zabezpieczeń	10% uznanego kapitału
6.	Niezabezpieczone	10% uznanego kapitału

Limity ograniczające ryzyko całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych

L.p	Wyszczególnienie	Maksymalna wysokość
1.	Udział DEK w obligu kredytowym	8% obliga kredytowego
2.	Udział DEK w zagrożonych	2,5% DEK
3.	Limity w ROR	10%
4.	Kredyty gotówkowe	20%

Limity ograniczające ryzyko całego portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie

- 1) udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomość – maksymalnie 70% kwoty EKZH;
- 2) udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna – maksymalnie 20% kwoty EKZH;

⁴ Z wyłączeniem tych dostawców zabezpieczenia, którym w metodzie standardowej wyznaczania ekspozycji ważonych ryzykiem (na potrzeby rachunku adekwatności kapitałowej) przypisana byłaby waga ryzyka nie wyższa od 20% lub tych zabezpieczeń rzeczowych, które uprawniają do nadania ekspozycji wagi ryzyka nie wyższej od 20%.

- 3) udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, wobec osób fizycznych w których zabezpieczeniem jest nieruchomość mieszkalna – maksymalnie 40% kwoty EKZH;
- 4) udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, wobec osób fizycznych, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat – maksymalnie 40% kwoty EKZH;
- 5) udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży rolniczej – maksymalnie 70% kwoty EKZH;
- 6) udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, wobec rolników, dla których okres kredytowania umowy jest dłuższy niż 10 lat – maksymalnie 50% kwoty EKZH;
- 7) udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, wobec podmiotów gospodarczych, dla których okres kredytowania umowy jest dłuższy niż 10 lat – maksymalnie 10% kwoty EKZH;
- 8) limit ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w odniesieniu do portfela kredytowego – maksymalnie 80%;
- 1) dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie - poziomu wskaźnika Dtl (na moment udzielenia kredytu):
  - a) do 50% włącznie,
  - b) od 50% do 65% włącznie,
  - c) od 65% do 80% włącznie,
  - d) powyżej 80%

1) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
- b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych, w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit KRI osób przyjętych w okresie sprawozdawczym.	8 /kwartał
Limit KRI liczba pracowników odchodzących z pracy w okresie sprawozdawczym.	8 /kwartał
Limit KRI liczba godzin niedostępności programu informatycznego	650 minut / miesięcznie
Limit KRI liczba godzin niedostępności bankomatów	15 godz./ 1 bankomat
Limit KRI kwota niedoborów, nadwyżek	2250 zł
Limit KRI liczba różnic kasowych	5/ miesiąc
Limit KRI różnic bankomatowych	8/ miesiąc
Limit KRI ilość strat rzeczywistych i potencjalnych	10 sztuk / miesięcznie
Limit KRI wartość strat rzeczywistych i potencjalnych	max 0,5% sumy bilansowej
Limit KRI ilość pomyłek/ sztuki	7700 sztuk /miesięcznie
Limit KRI czas poświęcony na wyjaśnianie pomyłek	średnio 50 min poświęca pracownik na wyjaśnienie pomyłki
Limit KRI ilość zamkniętych rachunków bankowych w okresie sprawozdawczym	300 szt.
Limit KRI ilość rachunków terminowych	min. 2000
Limit KRI ilość rachunków	min. 12000
Limit KRI ilość udzielonych kredytów	min. 50
Limit KRI ilość przelewów w systemie ELIXIR	min. 40 000 /miesiąc
Limit KRI ilość przelewów elektronicznych	min. 30 000 /miesiąc
Limit KRI ilość przelewów kasowych	min. 12 000 /miesiąc
Limit KRI liczba godzin niedostępności bankowości elektronicznej	650 minut /miesięcznie
Limit KRI ilość transakcji podejrzanych i/lub wątpliwych	350 sztuk / miesiąc
Limit KRI liczba skarg i reklamacji	15 sztuk / kwartał
Limit KRI ilość wydanych kart bankomatowych	min. 50 sztuk
Limit KRI przekroczenia pogotowia kasowego	15 sztuk / miesiąc
Limit KRI ilość udzielonych kredytów do ilości w roku poprzednim	min. 50 / miesięcznie
Limit KRI wyjątki	12 kwartalnie (1 na oddział)
Limit KRI zajęcia komornicze/egzekucje. Sądowe i administracyjne egzekucje z rachunków bankowych.	Ilość zajęć komorniczych zarejestrowanych w naszym Banku (naszych klientów) do ilości wszystkich zarejestrowanych zajęć. Powyżej 50% - raportowanie na Zarząd

2) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
  - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
  - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
  - analizę wskaźników płynnościowych,
  - ocenę poziomu aktywów płynnych,

- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit luki niedopasowania do 1 roku (1 m-c)	min 1
Limit luki niedopasowania do 1 roku (3 m-c)	min 0,90
Limit luki niedopasowania do 1 roku (6m-c)	min 0,90
Limit luki niedopasowania do 1 roku (12 m-c)	min 0,80
Limit luki niedopasowania powyżej 1 roku (1 rok)	max 1,20
Limit luki niedopasowania powyżej 1 roku (2 lata)	max 1,20
Limit luki niedopasowania powyżej 1 roku (5 lat)	max 1,10
Limit luki niedopasowania powyżej 1 roku (10lat)	max 1,10
Limit luki niedopasowania powyżej 1 roku (20 lat)	max 1
Limit wskaźnika globalnej luki płynności	minimum 1
Limit udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	maksimum 10% sumy bilansowej
Limit udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	maksimum 10%
Limit udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwałe	minimum 130% (limit wewnętrzny w IPS 105%)
Limit aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane/pasywa niestabilne	minimum 100%
Limit nadzorcze miary płynności M1	0%
Limit nadzorcze miary płynności M2	1%
Limit nadzorcze miary płynności M3	1%
Limit nadzorcze miary płynności M4	1%
Limit wskaźnika LCR	105%
Limit wskaźnika NSFR	111%

3) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych,

w oparciu o:

- Lukę stopy procentowej,
- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- stosowanie systemu limitów,

- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit maksymalnej, dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania (przy założeniu spadku stóp procentowych o 100 pb.)	20%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego (przy założeniu spadku stóp procentowych o 100 pb.)	5%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie, (przy założeniu spadku stóp procentowych o 100 pb.)	20%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania, (przy założeniu spadku stóp procentowych o 200 pb.)	25%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie, (przy założeniu spadku stóp procentowych o 200 pb.)	20%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (zmiana +/- 200 pb)	10%

4) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- ocenę współczynników kapitałowych,
- ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Minimalna wartość łącznego współczynnika kapitałowego	14,5%
Kapitał regulacyjny	68%
Kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe	58%
Limit alokacji kapitału na ryzyko kredytowe	64% funduszy własnych
Limit alokacji kapitału na ryzyko operacyjne	10% funduszy własnych
Limit alokacji na ryzyko koncentracji	1% funduszy własnych
Limit alokacji na ryzyko płynności	5% funduszy własnych
Limit alokacji na ryzyko stopy procentowej	8% funduszy własnych
Limit alokacji na ryzyko kapitałowe	2% funduszy własnych

5) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudno mierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej,

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia ryzyka

Raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku sprawują następującą ilość funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu:

	<i>Liczba funkcji w zarządzie innego podmiotu</i>	<i>Liczba funkcji w radzie nadzorczej innego podmiotu</i>
Aleksander Miszkielo	0	1
Adam Pawlik	1	0
Ryszard Starek	1	0
Rajmund Radajewski	1	0
Marcin Hofman	1	0

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedzialności

Politykę wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, określa Procedura oceny kwalifikacji członków zarządu oraz zarządu Spółdzielczego Banku Ludowego w Kępnie, oraz Procedura oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Ludowego w Kępnie.

(Procedury załącznikiem do Informacji)

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku oraz ryzykami bankowymi, który spotyka się nie rzadziej jak raz w miesiącu,
- Komitet Kredytowy, który spotyka się w miarę potrzeb.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku, Polityka informacji zarządczej w Spółdzielczym Banku Ludowym w Kępnie.

Produktem finalnym rachunkowości zarządczej są raporty, analizy, które zawierają informacje wykorzystywane w: ocenie sytuacji Banku, zarządzaniu, planowaniu finansowym. Częstotliwość i zakres sporządzanych raportów określono w Załączniku Nr 1 do Polityki informacji zarządczej Spółdzielczego Banku Ludowego w Kępnie.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Fundusze własne Banku wyznaczono zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. (CRR), Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady(UE) 2013/36/UE (CRD IV) oraz zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego, Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie dostosowanym do rozmiaru prowadzonej działalności.

Bank zwiększa poziom funduszy własnych poprzez coroczne odpisy z zysku na fundusz rezerwowy oraz uzupełniającą poprzez zwiększenie funduszu udziałowego.

1. Fundusze własne Banku obejmują :

- 1) Kapitał Tier I,
- 2) Kapitał Tier II.

2. Kapitał Tier I Banku obejmuje:

1) Kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:

- wpłacony fundusz udziałowy, z zastosowaniem okresu przejściowego,

- zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego,
- niepodzielny zysk z lat ubiegłych, po uzyskaniu zgody właściwego organu,
- kapitał rezerwowy,
- fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej;

2) Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:

- wartości niematerialne i prawne wycenione wg wartości bilansowej,
- wzajemne krzyżowe powiązania kapitałowe zaliczane do funduszy podstawowych Tier I,
- strata z lat ubiegłych, strata netto bieżącego okresu, strata w trakcie zatwierdzania.

1) Dodatkowy kapitał Tier I, który stanowi:

- Instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52.CRR,

2) Pomniejszenia dodatkowego kapitału Tier I:

- wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku.

3. Kapitał Tier II. Banku obejmuje:

- w ramach korekt okresu przejściowego - fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych,
- krzyżowe powiązania kapitałowe.

Fundusz udziałowy Banku od 1 stycznia 2014 r., Bank wykazuje w rachunku funduszy własnych w ramach korekt okresu przejściowego tj;

Podstawą obliczeń jest kwota opłaconych przez udziałowców udziałów wg stanu na 31.12.2011 r., powyższa kwota jest pomniejszana o wszelkie wypłaty i wyksięgowania udziałów, które miały miejsce w latach 2012-2013,

Każdego roku, kwota udziałów jest umniejszana o wartość stanowiącą iloczyn kwoty oraz stawki amortyzacji ustalonej przez KNF tj: 20% w 2014 r, po 10% w kolejnych latach, oraz jednorazowo 10% na koniec 2021 roku.

Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych Bank wykazuje w pozycjach korekty okresu przejściowego, tzn. usuwając z pozycji kapitału Tier II fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych.

Strukturę funduszy własnych przedstawia poniższa tabela w zł:

F. udziałowy	1 060 360,-
Kapitał rezerwowy	27 830 619,-
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	500.000,-
Razem	29 390 979,-
Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe (wartości niematerialne i prawne)	16 286,68,-
Wymagany Kapitał Tier I	29 374 693,31,-
Kapitał Tier II (Korekta okresu przejściowego -fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych)	
Łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II	29 429 196,75,-

Wartość jednego udziału wynosi 70 zł.

W ramach funduszy podstawowych Banku, przeważa fundusz rezerwowy (fundusz zasobowy), który stanowi 94,74% funduszy własnych Banku. Źródłem wzrostu funduszu rezerwowego jest w większości nadwyżka bilansowa.

Wysokość funduszy własnych na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 29 429 196,75 zł .

Bank nie planował i nie dokonał wypłaty dywidendy w 2019 r.

Bank nie dokonywał w 2019 r. sekurytyzacji aktywów.

1. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

1. Fundusze własne Banku obejmują:
  - 1) kapitał Tier I;
  - 2) kapitał Tier II.
2. Kapitał Tier I Banku obejmuje:
  - 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
    - a) wpłacony fundusz udziałowy, z zastosowaniem przepisów, o których mowa w § 8 Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Spółdzielczym Banku Ludowym w Kępnie.,
    - b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,
    - c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po podjęciu przez Bank decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy,
    - d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
      - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
      - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
      - kapitał rezerwowy,
      - fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej;
  - 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
    - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
    - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli KNF uznała, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,

- c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji ,
- d) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
- e) strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, w tym utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek, których skutki nie zostały odniesione na fundusze, (chodzi o sytuację, o której mowa w § 6 ust. 2 wersja I Zasad wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)
- f) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
- g) pozycje, które należy odliczyć od pozycji dodatkowych w Tier I, których wartość przekracza wartość kapitału dodatkowego Tier I;
- h) dodatkowe korekty wartości jako 0,1% sumy wartości bezwzględnej aktywów i zobowiązań wycenionych według wartości godziwej;

Artykuł 105 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 odnosi się do norm w zakresie ostrożnej wyceny mających zastosowanie do wszystkich pozycji portfela handlowego. W art. 34 wspomnianego rozporządzenia wymaga się jednak, aby instytucje stosowały normy określone w art. 105 w odniesieniu do wszystkich aktywów wycenianych według wartości godziwej. Łącznie powyższe artykuły wskazują na to, że wymogi w zakresie ostrożnej wyceny mają zastosowanie do wszystkich pozycji wycenianych według wartości godziwej, niezależnie od tego, czy są one ujęte w portfelu handlowym, przy czym termin „pozycje” odnosi się wyłącznie do instrumentów finansowych i towarów. Korekta wyceny AVA dotyczy tylko odliczeń od funduszy własnych nie wpływa na określanie wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 92 CRR. Zgodnie z zapisami rozporządzenia delegowanego korekta powinna być dokonywana w okresach kwartalnych ale z uwagi na mogące wystąpić rozbieżności w stosunku do wyceny do wartości godziwej w bilansie sugerujemy wycenę w okresach miesięcznych.

- 3) kapitał dodatkowy Tier I, który stanowi:
  - a) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR,
- 4) pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:
  - a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
  - b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji ,
  - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji ,
  - d) pozycje, które należy odliczyć od pozycji Tier II, których wartość przekracza wartość

kapitału Tier II.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe i operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. 3, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na minimalnym poziomie 90%.

W 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

1. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem w zł.</i>	<i>Wymóg kapitałowy w zł.</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0	0
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	5 536 506,-	442 920,-
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	9 278,-	742,-
ekspozycje wobec instytucji	0,-	0,-
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	29 039 616,-	2 323 169,-
ekspozycje detaliczne	24 801 119,-	1 984 090,-
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	48 434 040,-	3 874 723,-
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	913 855,-	73 108,-

ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
ekspozycje kapitałowe	3 195 100,-	255 608,-
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
inne pozycje	7 747 052,-	619 764,-
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe	119 676 566,-	9 574 125,-

1. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
kredytowe	9 640 ,-
operacyjne	1 802 ,-
RAZEM	11 442 ,-

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności, które nie zostały spłacone w terminach określonych w umowie o kredyt.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,

100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,
po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowe na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie:

<i>Klasa ekspozycji</i>	<i>wartość w zł.</i>	<i>Czy klasa jest istotna tak/nie</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0	Nie
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	5 536 506,-	Nie
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	9 278,-	Nie
ekspozycje wobec instytucji	0,-	Nie
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	29 039 616,-	Tak
ekspozycje detaliczne	24 801 119,-	Tak
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	48 434 040,-	Tak
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	913 855,-	Nie
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	Nie
ekspozycje kapitałowe	3 195 100,-	Nie
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	Nie

Bank za istotne klasy ekspozycji uznaje trzy największe klasy ekspozycji kredytowych.

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące regiony geograficzne:

<i>Region geograficzny</i>	<i>wartość tys. zł</i>
Powiat Kępiński	108 034
Powiat Ostrzeszowski	33 751
Powiat Wieruszowski	19 372

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
A- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybactwo	82 947	Tak
A- uprawy rolne inne niż wieloletnie- 01.1	20 152	Nie
A- chów i hodowla zwierząt- 01.4	16 788	Nie
A- uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)- 01.5	45 241	Tak
B- górnictwo i wydobywanie	298	Nie
C- przetwórstwo przemysłowe.	8 966	Nie
D,E-wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 140	Nie
F-budownictwo	3 163	Nie

G- handel hurtowy i detaliczny	120	Nie
G- handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi	0	Nie
G- handel hurtowy z wyłączeniem handlu poj.samochodowymi	128	Nie
G- handel detaliczny z wyłączeniem handlu detal.poj.samoch.	819	Nie
H,J - transport gospodarka magazynowa i łączność	1 172	Nie
I - działalność związana z zakwaterowaniem i usł.gastr.	895	Nie
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	649	Nie
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	-	Nie
M - działalność profesjonalna naukowa i techniczna	-	Nie
O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	27 961	Tak
P - edukacja	35	Nie
Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	-	Nie
R,S,N - działalność związana z kulturą, rozrywką, społeczna i indywidualna, pozostała	150	Nie
T- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	-	Nie
U - organizacje i zespoły eksterytorialne	-	Nie
inne	44	Nie

Bank za istotne klasy ekspozycji uznaje trzy największe klasy ekspozycji kredytowych.

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>Wartość w tys. zł</i>
Do 1 miesiąca	2 513,-
1-3 miesięcy	4 956,-
3-6 miesięcy	6 599,-
1 rok- 5 lat	48 181,-
5 lat- 10 lat	27 813,-
10 lat- 20 lat	14 964,-
Powyżej 20 lat	2 420,-

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych dla istotnych regionów geograficznych i branż przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>Poniżej standardu</i>	<i>wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
<i>Istotny region geograficzny</i>			
Powiat Kępiński	0	0	0
<i>Istotna branża</i>			
Rolnictwo	1 686	43	174
Jednostki budżetowe	0	0	0

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
<i>Poniżej standardu</i>	82 246,91	183,93	358 103,55	2 004,51
<i>Wątpliwe</i>	48 012,71	751,59	56 133,48	8 789,27
<i>Stracone</i>	479 830,12	281 784,92	474 032,32	299 483,06

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł
Hipoteka na nieruchomości	36

- 1) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia:

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego tys. zł
Zabezpieczenia rzeczywiste	
Blokada środków pieniężnych	35
Hipoteka mieszkalna	36771
Hipoteka niemieszkalna	63098
Hipoteka kaucyjna mieszkalna	1338
Hipoteka kaucyjna niemieszkalna	2724
Przewłaszczenie rzeczy ruchomej	12812
Zabezpieczenia nierzeczywiste	
Weksel własny	47696
Poręczenie wg prawa cywilnego	46
Cesja wierzytelności	3905
Poręczenie wekslowe	242
Inne formy zabezpieczeń	788
Niezabezpieczone	1785

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych										
		a	b	c	d	e	f	g	h	
		Wartość bilansowa brutto /kwota nominalna ekspozycji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane		
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości					
1	Kredyty i zaliczki	1 054 674,46	749 605,31	305 069,15		0,00	139 392,78	15 303,84	0,00	
2	Banki centralne	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	
3	Institucje rządowe	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	
4	Institucje kredytowe	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	
5	Inne instytucje finansowe	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	1 054 674,46	749 605,31	305 069,15		0,00	0,00	0,00	0,00	
7	Gospodarstwa domowe	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	
8	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	
10	Łącznie	1 054 674,46	749 605,31	305 069,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania													
		a	B	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
			Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	161 156 729,91	1 648,27	700 027,00	2676348,30	0,00	1 811431,25	387 193,67	462 524,67	15 198,70			828 139,61
2	Banki centralne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
3	Institucje rządowe	27 391 627	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
4	Institucje kredytowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
5	Inne instytucje finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	94 089 785,52	42,07	545 911,00	246 007	5,50	1 804 138,77	350 416,24	304 820,49	700,00			655 936,73
7	W tym MŚP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00

8	Gospodarstwa domowe	39 675 316,72	1 606,20	154 116,00	216 272,80	0,00	7 292,48	36 777,44	157 704,18	14 498,70			172 202,88
9	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
10	Banki centralne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
11	Institucje rządowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
12	Institucje kredytowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
13	Inne instytucje finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
15	Ekspozycje pozabilansowe												0,00
16	Banki centralne												0,00
17	Institucje rządowe												0,00
18	Institucje kredytowe												0,00
19	Inne instytucje finansowe												0,00

20	Przedsiębiorstwa niefinansowe													0,00
21	Gospodarstwa domowe													0,00
22	łącznie	322 313 459,15	3 296,54	1 400 054	3 138 628,1	5,50	3 622 862,5	774 387,35	925 049,34	30 397,4	0,00	0,00	1 656 279,22	

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP, formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata <=5 lat

3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki	161 156 729			2676348,30			64068,60			889784,07					24 645,52
2	Banki centralne	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00

3	Institucje rządowe	2739162 7,67			0,00			0,00			0,00					0,00
4	Institucje kredytowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
5	Inne instytucje finansowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	9408978 5,52			2460075,50			0,00			699361,59					0,00
7	W tym MŚP	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
8	Gospodarstwa domowe	3967531 6,72			216272,80			0,00			190422,48					0,00
9	Dłużne papiery wartościowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
10	Banki centralne	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
11	Institucje rządowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
12	Institucje kredytowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
13	Inne instytucje finansowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00
15	Ekspozycje pozabilansowe	0,00			0,00			0,00			0,00					0,00

16	Banki centralne															
17	Instytucje rządowe															
18	Instytucje kredytowe															
19	Inne instytucje finansowe															
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe															
21	Gospodarstwa domowe															
22	Łącznie	3223134 58,91			5352696,6			64068,60			1779568,14			0,00	0,00	24645,52

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości

pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0,00	0,00
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0,00	0,00
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	0,00	0,00
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0,00	0,00
7	<i>Pozostałe</i>	0,00	0,00
8	Łącznie	0,00	0,00

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI tylko na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 4) którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

VIII. Ryzyko rynkowe

Bank nie prowadzi działalności walutowej.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 802 tys. zł.

W 2019 roku, Bank nie zarejestrował strat wynikających z ryzyka operacyjnego.

X. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 16 911 tys. zł.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o: 4 009 tys. zł.

Zmiana oprocentowania o (+) 200 p.b. wyniesie (+) 3 940,- tys. zł co stanowi 13,4% funduszy własnych i 45,3% annualizowanego wyniku odsetkowego. Zmiana o (-) 200 p.b. wyniesie (-) 4 009 tys. zł co stanowi (-) 13,6% funduszy własnych i (-) 46,1% annualizowanego wyniku odsetkowego. Z uwzględnieniem limitu górnego, wynikającego z ustawy „antylichwiarskiej”.

XI. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje:

- 1) Składniki stałe- wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom;
- 2) Składniki zmienne- premię roczną;

Wynagrodzenia przyjęte w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny. Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100 % w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze. Bank może zastosować wyższy stosunek zmiennych składników wynagrodzeń do stałych składników wynagrodzeń, jednak nie wyższy niż 200% na zasadach określonych w § 25 ust 2) pkt 4) lit. b) i c) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału

wewnętrznych w bankach. Wymagana jest zgoda Zebrania Przedstawicieli podjęta większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, a w przypadku kworum wymagana jest uchwała podjęta większością 3/4 głosów. Łączna wysokość premii rocznej przyznawanej osobą zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększenia jego funduszy własnych i nie może być wyższa niż 15% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie. W 2019 roku Zarząd Spółdzielczego Banku Ludowego w Kępnie w składzie Mariusz Balcerzak, Karolina Kuśnierczyk, Marcin Hofman, Barbara Cierpik, otrzymali wynagrodzenie w kwocie 738.802,46 zł Brutto. W skład kwoty wchodzi, odprawa emerytalna, premia, wynagrodzenie są to składniki zmienne i stałe.

XII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
  - komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
  - Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
    - za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Wydział Ryzyk Bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku został również powołany Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) opiniuje poziom limitów,
- 2) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,
- 3) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,
- 4) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem. (wpisać zgodnie ze strategią zarządzania ryzykiem) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,

- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego zgodnie z § 11 ust. 3,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR), zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 17 ust. 2,
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys.zł.</i>
Nadzorcza miara płynności krótkoterminowej ponad minimum – nadwyżka podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych otrzymanych)	136 tys. zł
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	0

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności krótkoterminowej	2,63	100%
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	1,98	100%
Wskaźnik LCR	127%	105%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	1 056	-4 264	-3 557
Luka bilansowa skumulowana	166 378	1162 114	158 557
Luka prosta (z pozabilansem)	-	-	-
Luka skumulowana(z pozabilansem)	-	-	-

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania)

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0	w ciągu 1 dnia
otwarty niewykorzystany limit kredytu rewolwingowego w Banku Zrzeszającym	0	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 552	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 117	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,

- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;

- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczenia poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
  - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
  - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
  - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
  - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,

- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIII. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota w tys. zł.</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	402.444
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	5.219
7	Inne korekty	- 16
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	407.648

* numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	402.444
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	- 16
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	402.428
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	13.429
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	5.219
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (różnica wierszy 17-18)	8.209
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	29.429
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	407.648
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,55

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	402.428
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	402.428
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	1.461
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	27.436
EU-7	Instytucje	221.985
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	62.955
EU-9	Ekspozycje detaliczne	32.617
EU-10	Przedsiębiorstwa	36.036
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	765

EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	19.171
--------------	--	--------

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	Poziom wskaźnika dźwigni na przestrzeni roku 2019 kształtował się, w ocenie Banku na zadawalającym poziomie, w związku z powyższym Bank odstępuje od zamieszczenia opisu czynników, mających wpływ na poziom niniejszego wskaźnika.

XIV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

- 1) Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
- 2) Na drugą linię obrony składa się:
  - 3) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
  - 4) komórka do spraw zgodności,
  - 5) niezależna komórka kontroli wewnętrznej/ ds. testowania pionowego (Stanowisko ds. zgodności)
- 1) Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
- 2) Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

- 1) Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
- 1) Druga linia obrony:
  - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
  - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
  - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
  - 4) matrycę funkcji kontroli,
  - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
  - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
1. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.
  - 1) W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.
  - 2) Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.
  - 3) Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka do spraw zgodności.

XV. Obszar danych osobowych

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie, dalej: Rozporządzenie) Bank, w celu zagwarantowania poprawnego poziomu realizacji zadań wynikających z ochrony danych osobowych:

- 1) Powołał Zespół Inspektorów Danych Osobowych, których zadaniem jest nadzór, kontrola i monitorowanie przestrzegania przepisów RODO w szczególności poprzez:

- a) Opracowanie rocznego planu sprawdzania w Banku zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych,
  - b) Kontrolę w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku, zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz opracowanie w tym zakresie sprawozdania dla Zarządu Banku.
- 2) Prowadzony jest w Banku Rejestr czynności przetwarzania danych osobowych, w tym rejestr wszystkich kategorii czynności przetwarzania danych powierzonych.
  - 3) Do zadań Zespołu IOD należy również:
    - a) Prowadzenie rejestru umów powierzenia DO.;
    - b) Prowadzenie ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych oraz przygotowanie upoważnień w tym zakresie,
    - c) Prowadzenie rejestru sprzeciwów/żądań dotyczących przetwarzania danych,
    - d) Prowadzenie rejestru naruszeń w obszarze Danych Osobowych.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Formularz A - Aktywa					
		<i>Wartość bilan- sowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość go- dziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilan- sowa aktywów wolnych od ob- ciążenia</i>	<i>Wartość go- dziwa aktywów wolnych od ob- ciążenia</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	0,00		0,00	
030	Instrumenty udziałowe	0,00	0,00	0,00	0,00
040	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00	0,00
120	Inne aktywa	0,00		0,00	
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					
		<i>Wartość godziwa obciążonych za- bezpieczeń otrzymanych lub wye- mitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>		<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów war- tościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>	
		010	040		
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	0,00	0,00		
140	Instrumenty kapitałowe	0,00	0,00		
160	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	0,00	0,00		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż	0,00	0,00		

	obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
Formularz D - Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			

Bank na dzień 31.12.2019r. nie posiada aktyw obciążonych.

Sporządził:

Zweryfikował:

Zaopiniował: Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Ryzykami Bankowymi

Zatwierdził:

Zapoznano Radę Nadzorczą z informacjami do ujawnienia za 2019r.....

Oświadczenie Zarządu

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe, w szczególności posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

Zarząd Spółdzielczego Banku Ludowego w Kępnie oświadcza, że ustalenia opisane w *Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Spółdzielczego Banku Ludowego w Kępnie na dzień 31.12.2019r* są adekwatne do stanu faktycznego, a systemy zarządzania ryzykiem są adekwatne do profilu prowadzonej działalności Banku.

Prezesa Zarządu Mariusz Balcerzak

.....

Wiceprezes Zarządu Katarzyna Gocha-Romanowska

.....

Wiceprezes Zarządu Marcin Hofman

.....

Wiceprezes Zarządu Karolina Kuśnierczyk

.....